

Zpětná účinnost právních předpisů

U pracovněprávních vztahů, které vznikly v době do 31.12.2006, se podle zákona č. [262/2006](#) Sb. posuzuje zejména jejich změna nebo zánik, k němuž dochází na základě pracovněprávních úkonů nebo jiných pracovněprávních skutečností, které byly učiněny (nastaly) počínaje dnem 1.1.2007. Práva a povinnosti, odvozené ze základních pracovněprávních vztahů (individuální pracovněprávní závazky), založených v době do 31.12.2006, se řídí dosavadní právní úpravou, jestliže v době do 31.12.2006 také vznikly, i když přetrvávají po 31.12.2006; podle zákona č. [262/2006](#) Sb. se posuzují tehdy, jestliže ze základního pracovněprávního vztahu, založeného v době do 31.12.2006, vznikl (odvozený) pracovněprávní závazek až v době od 1.1.2007. Z ustanovení § 364 odst. 2 zák. práce je třeba za použití zásad nepravé retroaktivity dovodit, že veškeré pracovněprávní úkony a jiné pracovněprávní skutečnosti, které byly učiněny (nastaly) v době do 31.12.2006, se v době počínaje dnem 1.1.2007 posuzují podle dosavadní právní úpravy a že posouzení podle dosavadních právních předpisů nebrání ani to, mají-li jejich účinky nastat (zčásti nebo výlučně) až v době od 1.1.2007.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 2442/2011, ze dne 18.12.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce M. Š., zastoupeného JUDr. M.P., advokátkou se sídlem v Š., proti žalovanému Městu O. se sídlem městského úřadu v O., zastoupenému JUDr. J.S., advokátem se sídlem v O., o odškodnění pracovního úrazu, za účasti Č.p., a.s. se sídlem v P., jako vedlejšího účastníka na straně žalovaného, vedené u Okresního soudu v Karviné pod sp. zn. 18 C 1/2010, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. listopadu 2010 č.j. 16 Co 172/2010-75, tak, že dovolání žalovaného se zamítá.

Z odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Karviné dne 5.1.2010 domáhal, aby mu žalovaný zaplatil 64.296,-Kč se zákonným úrokem z prodlení "od následujícího dne po doručení žaloby žalovanému" do zaplacení. Žalobu zdůvodnil zejména tím, že pracoval u žalovaného ode dne 1.4.1994 jako strážník Městské policie Orlová, že dne 19.2.2005 utrpěl pracovní úraz, pro který byl v pracovní neschopnosti a pro který byl na základě lékařského posudku ze dne 27.1.2006 převeden ode dne 14.6.2006 na práci bezpečnostního technika, a že "lékařskou zprávou" ze dne 7.8.2006 byl opětovně "uznán schopen původní práce bez omezení", na základě které konal znovu práci strážníka městské policie až do roku 2009. Dne 14.5.2009 vystavil MUDr. J. Ch. "lékařskou zprávu", podle níž žalobce "není a ani v budoucnu nebude schopen venkovní pochůzkové služby", žalovaný mu dal výpověď z pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm.d) zákoníku práce a pracovní poměr účastníků skončil dnem 31.8.2009. Žalobce je ode dne 1.9.2009 veden jako uchazeč o zaměstnání. Žalovaný uznal svoji odpovědnost za škodu při pracovním úrazu, pro účely náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti stanovil ke dni 1.9.2009 žalobcův průměrný měsíční výdělek před vznikem škody ve výši 29.141,- Kč a ztrátu na výdělků vypočetl ve výši 5.067,- Kč, neboť od průměrného výdělků žalobce před vznikem škody odečetl průměrný výdělek ve výši 24.074,- Kč odpovídající "profesi úředník, referent, administrativní pracovník, informátor", kterou je žalobce schopen vykonávat vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Žalobce s tímto postupem nesouhlasí; dovozuje, že mu vznikl dnem 1.9.2009 nový nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, že se jeho nárok řídí "novým zákoníkem práce" a že za jeho výdělek po pracovním úrazu se podle ustanovení § 371 odst.3 "nynějšího" zákoníku práce považuje výdělek ve

výši minimální mzdy.

Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného namítají, že k pracovnímu úrazu žalobce došlo dne 19.2.2005 a že právo žalobce na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti se proto řídí "zákoníkem práce č. [65/1965](#) Sb."

Okresní soud v Karviné rozsudkem ze dne 20.5.2010 č.j. 18 C 1/2010-52 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni zaplatit žalobci společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení 23.432,- Kč k rukám advokátky JUDr. M.P. a že žalovaný je povinen zaplatit "státu na účet Okresního soudu v Karviné" soudní poplatek ve výši 2.570,- Kč. Z provedených důkazů mimo jiné zjistil, že žalobce byl pro následky pracovního úrazu, který utrpěl dne 19.2.2005, převeden ode dne 14.6.2006 na práci bezpečnostního technika, že však s účinností ode dne 7.8.2006 opět začal konat původní práci strážníka městské policie, kterou vykonával do dne 31.8.2009, kterým skončil pracovní poměr účastníků pro následky pracovního úrazu. Podle soudu prvního stupně se právo žalobce na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti řídí "novým zákoníkem práce". I když k pracovnímu úrazu došlo dne 19.2.2005, žalobce požaduje odškodnění ztráty na výdělků, která u něho nastala dnem 1.9.2009, neboť po pracovním úrazu byl dnem 7.8.2006 "převeden zpět na původní práci strážníka městské policie a tudíž mu od té doby již žádná škoda na výdělků nevznikala" a "původní odpovědnost zaměstnavatele za pracovní úraz tudíž zanikla"; ztrátu na výdělků vznikající žalobci ode dne 1.9.2009 je třeba považovat "za zcela novou škodu, kterou je proto třeba odškodňovat podle nového zákoníku práce". Protože žalobcův průměrný měsíční výdělek před vznikem škody činil 29.141,- Kč a protože minimální mzda, která se ve smyslu ustanovení § 371 odst.3 části první věty za středníkem zákoníku práce považuje za výdělek po pracovním úrazu, činila 8.000,- Kč měsíčně, má žalobce ode dne 1.9.2009 právo na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti ve výši 21.141,- Kč měsíčně.

K odvolání vedlejšího účastníka Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 8.11.2010 č.j. 16 Co 172/2010-75 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl, že žalovaný a vedlejší účastník jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 23.016,-Kč k rukám advokátky JUDr. M.P. Odvolací soud se ztotožnil s právním posouzením věci soudem prvního stupně a zdůraznil, že "nepravá retroaktivita zákoníku práce znamená, že podle dosavadní právní úpravy (zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů) musí být posuzovány pracovněprávní úkony a jiné pracovněprávní skutečnosti, vznik pracovněprávních vztahů a práva a povinnosti vzniklé z pracovněprávních vztahů, k nimž došlo (které nastaly) v době do 31.12.2006, a že novým zákoníkem práce se ode dne 1.1.2007 řídí také pracovněprávní vztahy, vzniklé v době do 31.12.2006, jakož i práva a povinnosti (individuální závazky) z těchto vztahů vyplývající, které vznikly (budou vznikat) počínaje dnem 1.1.2007", jakož i to, že "práva a povinnosti, odvozené ze základních pracovněprávních vztahů (individuální pracovněprávní závazky) založených v době do 31.12.2006, se řídí dosavadní právní úpravou, jestliže v době do 31.12.2006 vznikly, i když přetrvávají po 1.1.2007; podle nového zákoníku práce se posuzují jen tehdy, jestliže ze základního pracovněprávního vztahu, založeného v době do 31.12.2006, vznikl (odvozený) pracovněprávní závazek až v době od 1.1.2007". I když žalobce byl pro následky pracovního úrazu ode dne 14.6.2006 převeden z dosavadní práce strážníka městské policie na méně placenou práci bezpečnostního technika, následně byl ode dne 7.8.2006 opět uznán způsobilým k výkonu práce strážníka městské policie, což představovalo ve smyslu ustanovení § 202 odst.1 "starého zákoníku práce" podstatnou změnu poměrů, která měla za následek zánik nároku na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti. Okolnost, že pracovní poměr účastníků byl pro následky pracovního úrazu rozvázán dnem 31.8.2009 a že žalobce je ode dne 1.9.2009 nezaměstnaný, představuje další podstatnou změnu poměrů žalobce a škodu vznikající žalobci od 1.9.2009 ve formě ztráty na výdělků je třeba podle názoru odvolacího soudu (učiněného též s poukazem na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 3.4.2002 sp. zn. 21 Cdo 998/2001) považovat "za novou škodu"; dnem 1.9.2009 tedy žalobci "vznikl znovu

nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti" a povinnost žalovaného k náhradě této ztráty na výdělků se tedy řídí "novým zákoníkem práce".

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání. Namítá, že žalobci vznikl nárok na náhradu za ztrátu na výdělků již ode dne 14.6.2006, kdy byl po skončení pracovní neschopnosti převeden na jinou (méně placenou) práci, který byl uspokojen, že po převedení žalobce "zpět na pozici městského strážníka" ode dne 7.8.2006 ztráta na výdělků nevznikala a že ke ztrátě na výdělků opětovně došlo až od 1.9.2009, kdy je žalobce "veden na Úřadu práce", neboť podle lékařského posudku již práci městského strážníka nemohl vykonávat a žalovaný s ním rozvázal pracovní poměr podle ustanovení § 52 písm. d) zákoníku práce. Nevzniká-li u poškozeného zaměstnance "po nějakou dobu ztráta na výdělků po skončení pracovní neschopnosti z důvodu vyšších výdělků a následně mu ztráta začne opětovně vznikat", nejedná se podle názoru žalovaného "o zcela novou škodu, ale o podstatnou změnu poměrů na jeho straně"; protože žalobci ode dne 1.9.2009 "nevznikl nový nárok, ale pro podstatnou změnu poměrů mu opětovně začala vznikat ztráta na výdělků po skončení pracovní neschopnosti", je třeba v projednávané věci "aplikovat starý zákoník práce". Žalovaný dovozuje, že právní názory soudů "porušují princip legitimního očekávání" jako vyjádření "obecnějšího principu právní jistoty" a že také podle ustanovení § 364 odst. 4 a 5 "nového zákoníku práce", která na projednávanou věc dopadají, je "nezbytné aplikovat starý zákoník práce". Žalovaný navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudky soudů obou stupňů a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce navrhl, aby dovolací soud dovolání žalovaného odmítl. Souhlasí s tím, jak věc posoudily soudy obou stupňů, neboť jeho nárok na náhradu škody za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vznikl teprve dnem 1.9.2009, tedy za účinnosti zákona 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o.s.ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř.], nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř.], anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není pustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř. a jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.].

Žalovaný napadá dovoláním rozsudek odvolacího soudu, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé potvrzen. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o.s.ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že soudem prvního stupně nebyl vydán rozsudek, který by byl odvolacím soudem zrušen. Dovolání žalovaného proti rozsudku odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud

nebyla vyřešena nebo která je soudy rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatněným dovolacími důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 se nepřihlíží (§ 237 odst. 3 o.s.ř.).

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o.s.ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. přitom není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu nepodléhá - srov. § 241a odst. 2 a 3 a § 242 odst. 3 o.s.ř.), že žalobce pracoval u žalovaného ode dne 1.4.1994 jako strážník městské policie, že dne 19.2.2005 utrpěl pracovní úraz, v jehož důsledku byl žalobce po skončení pracovní neschopnosti ode dne 14.6.2006 převeden na jinou, méně placenou, práci bezpečnostního technika, a že následně (ode dne 7.8.2006) žalobce byl opět uznán způsobilým k výkonu původní práce a začal znovu konat práci strážníka městské policie. Pro zhoršení následků pracovního úrazu byl žalobce uznán lékařským posudkem ze dne 10.6.2009 dlouhodobě nezpůsobilým k výkonu dosavadní práce strážníka městské policie a pracovní poměr účastníků byl rozváznán výpovědí danou zaměstnavatelem podle ustanovení § 52 písm. d) zákoníku práce ke dni 31.8.2009; ode dne 1.9.2009 je žalobce nezaměstnaný a je evidován jako uchazeč o zaměstnání.

Po skončení pracovní neschopnosti žalobci vznikl nárok na náhradu za ztrátu na výdělků (podle ustanovení § 195 "starého" zákoníku práce) ode dne 14.6.2006, kdy byl převeden na jinou, méně placenou, práci bezpečnostního technika. Žalobce však ode dne 7.8.2006 začal opět konat původní práci strážníka městské policie; dosahoval-li poté (navzdory pracovnímu úrazu) při výkonu této práce - jak soudy dovodily - stejný nebo (dokonce) vyšší výdělek než před pracovním úrazem, jeho nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti tím podle ustálené judikatury soudů (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26.8.1999 sp. zn. 21 Cdo 786/98, který byl uveřejněn pod č. 55 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2000, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3.4.2002 sp. zn. 21 Cdo 998/2001) zanikl, neboť se (ve smyslu ustanovení § 202 odst. 1 "starého" zákoníku práce) podstatně změnil poměry poškozeného, které byly rozhodující pro určení výše náhrady této škody.

Zanikl-li tímto způsobem nárok zaměstnance na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) a došlo-li poté znovu k podstatné změně v poměrech poškozeného, která odůvodňuje, aby zaměstnanec náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) znovu pobíral (spočívající například v tom, že pro následky pracovního úrazu není schopen dále konat dosavadní práci), vznikne mu - jak již dovodila výše zmíněná ustálená judikatura soudů - od okamžiku, kdy taková změna nastala, nárok (právo) na náhradu za ztrátu na výdělků. Jde přitom o nárok (právo) na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity), který je nový a který nemá s dřívějším (zaniklým) nárokem na náhradu za ztrátu na výdělků žádnou přímou souvislost; projevuje se to mimo jiné v tom, že při určení výše ztráty na výdělků se vychází z průměrného výdělků zaměstnance před vznikem této (nové) škody, aniž by bylo jakkoliv významné, jaký měl zaměstnanec průměrný výdělek rozhodný pro dřívější (zaniklý) nárok, a

z výdělku (důchodu) zaměstnance, který pobírá po této změně poměrů.

Za tohoto skutkového stavu řešily soudy (mimo jiné) právní otázku, jakou právní úpravou se řídí odškodnění ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity), došlo-li k pracovnímu úrazu a ke ztrátě na výdělku po skončení pracovní neschopnosti v době do 31.12.2006, avšak nárok na náhradu za ztrátu na výdělku (z důvodu změny poměrů na straně poškozeného) zanikl a následkem (opětovně) změněných poměrů poškozeného vzniklo zaměstnanci znovu právo na náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) v době počínaje dnem 1.1.2007. Vzhledem k tomu, že tato právní otázka dosud v rozhodování dovolacího soudu nebyla vyřešena a že její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Nejvyšší soud ČR proto dospěl k závěru, že dovolání žalovaného proti rozsudku odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Podle zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, který nabyl účinnosti dnem 1.1.2007 (dále též jen "zák. práce") se řídí také pracovněprávní vztahy vzniklé přede dnem 1.1.2007, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak (srov. § 364 odst.1 zák. práce). Podle dosavadních (do 31.12.2006 účinných) právních předpisů řídí právní úkony týkající se vzniku, změny a skončení pracovního poměru, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, jakož i další právní úkony učiněné přede dnem 1.1.2007, i když jejich právní účinky nastanou až po tomto dni (srov. § 364 odst. 2 zák. práce).

V ustanoveních § 364 odst. 4 až 5 zák. práce se hovoří o nárocích z pracovního úrazu, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění zaměstnanců, a o náhradě škody z pracovního úrazu, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění zaměstnanců nebo o náhradě škody z pracovního úrazu, která byla zjištěna v době před nabytím účinnosti právní úpravy úrazového pojištění zaměstnanců. Vzhledem k tomu, že právní úprava úrazového pojištění zaměstnanců, provedená zákonem č. [266/2006](#) Sb., dosud nenabyla účinnosti, jsou uvedena přechodná ustanovení (zatím) obsoletní.

Odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech po dni 1.1.2007 upravuje ustanovení § 365 zák. práce (po novele zákona č. [262/2006](#) Sb. provedené zákonem č. [365/2011](#) Sb. jde o ustanovení § 365 odst.1 zákoníku práce) tak, že ode dne 1.1.2007 do dne nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění se řídí ustanoveními § 272 až 274 a § 366 až 393 zák. práce, ustanovením § 205d "starého zákoníku práce č. [65/1965](#) Sb. ve znění pozdějších předpisů" a vyhláškou č. [125/1993](#) Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. [262/2006](#) Sb. má (obdobně jako většina právních předpisů) zpětnou účinnost (retroaktivitu), neboť jeho ustanovení lze použít také na pracovněprávní vztahy a nároky, které vznikly před jeho účinností (v době do 31.12.2006).

Právní teorie rozeznává zpětnou účinnost pravou (pravou retroaktivitu) a nepravou (nepravou retroaktivitu). O pravou zpětnou účinnost (pravou retroaktivitu) jde tehdy, jestliže se novým právním předpisem má řídit vznik právního vztahu a práv a povinností účastníků z tohoto vztahu také v případě, kdy právní vztah nebo práva a povinnosti z něj vyplývající vznikly před účinností nového právního předpisu. Nepravá zpětná účinnost (nepravá retroaktivita) znamená, že novým právním předpisem se sice mají řídit i právní vztahy, vzniklé před jeho účinností, avšak až ode dne jeho účinnosti; samotný vznik těchto právních vztahů a práva a povinnosti z těchto vztahů, vzniklé před

účinností nového právního předpisu, se spravují dosavadní právní úpravou.

Pravá zpětná účinnost (pravá retroaktivita) není v českém právním řádu přípustná, neboť k definičním znakům právního státu patří princip právní jistoty a ochrany důvěry účastníků právních vztahů v právo. Součástí právní jistoty je také zákaz pravé zpětné účinnosti (pravé retroaktivity) právních předpisů; tento zákaz, který je pro oblast trestního práva hmotného vyjádřen v ustanovení čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, lze pro ostatní právní odvětví (včetně právní úpravy pracovněprávních vztahů) dovodit z ustanovení čl. 1 Ústavy České republiky (srov. například právní názor uvedený v nálezu pléna Ústavního soudu České republiky ze dne 28.2.1996 sp. zn. Pl. ÚS 9/95, uveřejněném pod č. 16 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu České republiky, sv. 5, roč. 1996 - I. díl, a v nálezu pléna Ústavního soudu České republiky ze dne 4.2.1997 sp. zn. Pl. ÚS 21/96, uveřejněném pod č. [63/1997](#) Sb.).

Zpětná působnost (retroaktivita) zákona č. [262/2006](#) Sb., vyjádřená v jeho ustanoveních § 364 a 365, tedy spočívá na principech nepravé retroaktivity. Znamená to, že podle dosavadní právní úpravy se posuzují pracovněprávní úkony a jiné pracovněprávní skutečnosti, vznik pracovněprávních vztahů a práva a povinnosti vzniklé z pracovněprávních vztahů, k nimž došlo (které nastaly) v době do 31.12.2006, a že zákonem č. [262/2006](#) Sb. se ode dne 1.1.2007 řídí také pracovněprávní vztahy, vzniklé v době do 31.12.2006, jakož i práva a povinnosti (individuální závazky) z těchto vztahů vyplývající, které vznikly (budou vznikat) počínaje dnem 1.1.2007. U pracovněprávních vztahů, které vznikly v době do 31.12.2006, se podle zákona č. [262/2006](#) Sb. posuzuje zejména jejich změna nebo zánik, k němuž dochází na základě pracovněprávních úkonů nebo jiných pracovněprávních skutečností, které byly učiněny (nastaly) počínaje dnem 1.1.2007. Práva a povinnosti, odvozené ze základních pracovněprávních vztahů (individuální pracovněprávní závazky), založených v době do 31.12.2006, se řídí dosavadní právní úpravou, jestliže v době do 31.12.2006 také vznikly, i když přetrvávají po 31.12.2006; podle zákona č. [262/2006](#) Sb. se posuzují tehdy, jestliže ze základního pracovněprávního vztahu, založeného v době do 31.12.2006, vznikl (odvozený) pracovněprávní závazek až v době od 1.1.2007. Z ustanovení § 364 odst. 2 zák. práce je třeba - i přes poněkud nepřesnou dikci - za použití zásad nepravé retroaktivity dovodit, že veškeré pracovněprávní úkony a jiné pracovněprávní skutečnosti, které byly učiněny (nastaly) v době do 31.12.2006, se v době počínaje dnem 1.1.2007 posuzují podle dosavadní právní úpravy a že posouzení podle dosavadních právních předpisů nebrání ani to, mají-li jejich účinky nastat (zčásti nebo výlučně) až v době od 1.1.2007 (srov. též právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 21.4.2010 sp. zn. 21 Cdo 258/2009, který byl uveřejněn pod č. 48 v časopise Soudní judikatura, roč. 2012).

I když pracovněprávní vztah (pracovní poměr) mezi účastníky vznikl v době do 31.12.2006 a i když v této době došlo také k pracovnímu úrazu žalobce a ke vzniku nároku žalobce na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti z důvodu převedení na jinou, méně placenou, práci bezpečnostního technika dnem 14.6.2006, bylo v projednávané věci rozhodující, že uvedený nárok žalobce z důvodu změny poměrů již zanikl a že dnem 1.9.2009 žalobci vzniklo "nové" (další) právo na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti; protože ke vzniku tohoto "nového" (dalšího) práva z pracovněprávního vztahu účastníků došlo po 1.1.2007, řídí se - jak vyplývá z výše uvedeného - práva a povinnosti účastníků právní úpravou obsaženou v zákoně č. [262/2006](#) Sb. (ve znění pozdějších předpisů). Na uvedeném závěru nic nemění ani to, že žalobcovo právo na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklo v důsledku změny poměrů z doby do 31.12.2006; v uvedeném směru totiž není významné, na základě čeho právo vzniklo, ale výlučně jen to, že vzniklo (jako právo odvozené ze základního pracovněprávního vztahu) v době po 1.1.2007.

Z uvedených důvodů Nejvyšší soud dospěl k závěru, že právo zaměstnance na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity) z důvodu odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech, které vzniklo počínaje dnem 1.1.2007, se řídí zákonem č. [262/2006](#) Sb., i když k pracovnímu úrazu došlo v době do 31.12.2006 a i když v té době

měl zaměstnanec právo na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity), které později zaniklo.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno, že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o.s.ř., § 229 odst.2 písm.a) a b) o.s.ř. nebo v § 229 odst.3 o.s.ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalovaného podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)